



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 290/2025-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., Záhradnícka 51, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B2-8C/27/2017 takto

### r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B2-8C/27/2017 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B2-8C/27/2017 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie **500 eur**, ktoré **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

### O d ô v o d n e n i e :

#### I.

#### Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie nečinnosťou mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B2-8C/27/2027. Zároveň žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ je žalobcom v konaní vedenom Mestským súdom Bratislava IV (pôvodne Okresným súdom Bratislava II), v ktorom sa domáha uloženia povinnosti Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, zaplatiť žalobcovi jednorazové finančné odškodnenie podľa zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších predpisov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie a potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu boli na základe dovolania sťažovateľa uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/196/2022 z 12. júla 2023 zrušené a vec bola vrátená mestskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľ uvádza, že od uznesenia dovolacieho súdu prešlo viac ako 19 mesiacov, zároveň sťažovateľ adresoval mestskému súdu 9. septembra 2024 žiadosť o ďalší procesný postup. Pred podaním ústavnej sťažnosti neadresoval predsedovi súdu sťažnosť, poukazujúc na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) (napr. rozsudok Ištván a Ištvánová proti Slovenskej republike, Komanický proti Slovenskej republike, a pod.), pričom dôvodí, že potreba podania sťažnosti predsedovi súdu ako podmienka prípustnosti ústavnej sťažnosti je prekonaná a podanie sťažnosti predsedovi súdu nepredstavuje účinný prostriedok nápravy v súvislosti s prietiahmi v konaní.

3. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje skutočnosťou, že neefektívny postup mestského súdu zasiahol do jeho práv, pričom tento zásah nie je možné odčiniť iba deklarovaním porušených práv. Zároveň poukazuje na zodpovednosť mestského súdu za neprimeranú dĺžku súdneho konania, pričom zásah mestského súdu do jeho práv vníma ako krivdu voči svojej osobe. Uvádza, že v dôsledku pasivity mestského súdu mu vznikla nemajetková ujma spočívajúca v pocitoch úplnej neistoty, krivdy a bezmocnosti.

## II.

### Vyjadrenie mestského súdu

4. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 290/2025-14 z 28. mája 2025 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v časti porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol. Zároveň vyzval predsedníčku mestského súdu na vyjadrenie sa k vecnej stránke ústavnej sťažnosti a na predloženie spisu vedeného pod sp. zn. B2-8C/27/2017.

5. Na výzvu ústavného súdu predsedníčka mestského súdu reagovala podaním sp. zn. 1SprV/415/2025 z 26. júna 2025. V prvej časti vyjadrenia zhrnula podstatný priebeh doterajšieho konania, pričom uviedla, že po zrušení a vrátení veci najvyšším súdom bol spis 9. mája 2024 pridelený na prejednanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Martinovi Kopšovi. Podaním z 9. septembra 2024 a 9. októbra 2024 sťažovateľ žiadal mestský súd o ďalší procesný postup vo veci. Zákonný sudca nariadil termín pojednávania na 15. október 2025 úpravou z 24. júna 2025. Predsedníčka mestského súdu uviedla, že zákonný sudca odôvodňuje svoj postup v konaní tým, že civilnú agendu prevzal 9. mája 2024, popri tom vybavuje aj dedičskú a exekučnú agendu. Predsedníčka mestského súdu ďalej uvádza, že žaloby na plnenie tvoria bežnú súčasť rozhodovacej praxe súdu, v zásade

nie sú právne ani skutkovo zložité. V správaní sťažovateľa nevzhladla okolnosť negatívne vplývajúcu na dĺžku konania. Podľa tvrdenia predsedníčky mestského súdu súd postupoval vo veci sústredene a v objektívne možných lehotách, pričom aktuálna rýchlosť konania reflektuje na doznievajúce zmeny v súdnej mape, na zbytočné prietahy spôsobené sudcom Mgr. Raulom Pospíšilom, ktorý sa vzdal funkcie sudcu, a na možnosti súdneho oddelenia. S prihliadnutím na fakt neprimeraného zaťaženia všetkých súdnych oddelení pripomína, že prejednať každú vec efektívne a v primeranej lehote je možné len s vynaložením nadľudského úsilia. V závere uvádza, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa považuje za opodstatnenú. Poukazujúc však na okolnosti, za ktorých k prietahom došlo, pokladá požadované finančné zadost'učinenie za neprimerane vysoké. Súčasne oznámila ústavnému súdu, že netrvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom, a pripojila spis sp. zn. B2-8C/27/2017.

### III.

#### Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov je založená na jeho tvrdení o nečinnosti mestského súdu po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu a rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátení veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

9. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť súdnej veci, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

10. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie o žalobách na plnenie tvorí bežnú agendu rozhodovania všeobecných súdov, teda nie je po právnej ani faktickej stránke zložité. Prejednávaná vec sa nevyznačuje vyšším stupňom skutkovej a právnej zložitosti, čo deklaruje vo svojom vyjadrení aj predsedníčka mestského súdu.

11. Čo sa týka hodnotenia správania sťažovateľa, ústavný súd z predloženého spisu zistil, že sťažovateľ podaniami z 9. septembra 2024 a 9. októbra 2024 žiadal mestský súd o ďalší procesný postup vo veci.

12. Napokon ústavný súd hodnotil samotný postup mestského súdu. Ako už bolo uvedené, pojednávanie bolo nariadené zákonným sudcom na 15. október 2025, to však až v priamej

nadväznosti na vedomosť mestského súdu o prebiehajúcim konaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľa. Nečinnosť mestského súdu od rozhodnutia dovolacieho súdu napriek snahe sťažovateľa domôcť sa riadneho pokračovania v konaní signalizuje, že v napadnutom konaní došlo k prietahom, ktoré mali za následok porušenie označených práv sťažovateľa.

13. Ústavný súd preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní (bod 1 výroku nálezu).

#### **IV.**

##### **Príkaz konať vo veci a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia**

14. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Keďže v čase rozhodovania ústavného súdu nebolo vo veci sťažovateľa právoplatne rozhodnuté, ústavný súd formuloval príkaz zaväzujúci mestský súd konať vo veci sťažovateľa bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku nálezu).

15. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie

16. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiada priznať finančné zadosťučinenie 5 000 eur vzhľadom na neefektívny postup mestského súdu, na neprimeranú dĺžku súdneho konania, za ktorú je mestský súd zodpovedný.

17. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). S poukazom na dĺžku trvania nečinnosti mestského súdu a konštatovanú opodstatnenosť ústavnej sťažnosti zo strany predsedníčky mestského súdu, zohľadňujúc význam konania pre sťažovateľa, ktorý sa aktívne uchádzal na mestskom súde o riadne pokračovanie v konaní, je podľa názoru ústavného súdu primerané priznať mu finančné zadosťučinenie 500 eur (bod 3 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadosťučinenia ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

#### **V.**

##### **Trovy konania**

18. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

19. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania pred ústavným súdom z titulu právneho zastúpenia advokátom podľa § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov pozostávajúcu z odmeny advokáta za dva úkony právnej služby. Za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) patrí odmena dvakrát 371 eur a dvakrát režijný paušál 14,84 eur. Keďže právny zástupca sťažovateľa je platiteľom DPH, suma priznaných trov sa zvyšuje o DPH v sadzbe 23 %, t. j. 177,49 eur. Ústavný súd tak v súhrne priznal náhradu trov konania 949,17 eur s DPH (bod 4 výroku nálezu).

20. Priznanú náhradu trov konania je Mestský súd Bratislava IV povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

21. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov (§ 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 9. septembra 2025**

**Luboš Szigeti**  
**predseda senátu**